

Aantekening inzake de verhouding van de EEG tot Latijns Amerika

Zowel in de werkgroep van handelspolitieke deskundigen van de EEG als ook in verschillende ad hoc ingestelde onder-werkgroepen van deze handelspolitieke deskundigen, wordt in Brussel reeds enige tijd uitvoerig beraadslaagd over de vraag wat de EEG kan aanbieden aan de landen van Latijns Amerika. Dit overleg vindt plaats maar aanleiding van een destijds door de EEG-landen aan alle Latijns Amerikaanse landen toegezonden memorandum, waarin zij de hoop uitspreken in de nabije toekomst met de Latijns Amerikaanse landen van gedachten te kunnen wisselen over de onderlinge economische betrekkingen.

Tot nu toe is het gesprek tussen de handelspolitieke deskundigen sterk gegaan in de richting, dat onderzocht wordt wat op het gebied van de hulpverlening door de EEG aan de Latijns Amerikaanse landen zou kunnen worden gedaan. Deze benadering wordt vooral van Franse zijde en voorts opvallend sterk door het Secretariaat van de Raden van Ministers gepousseerd. Een zeer duidelijk voorbeeld hiervan zijn de gesprekken over de mogelijkheden voor het verlenen van technische hulp door de EEG aan Latijns Amerika. Voorts wordt gesproken over prijzen en afnamegaranties voor bepaalde grondstoffen en bepaalde vormen van crediet hulp, etc.

Destijds is in de Coördinatie Commissie reeds even ter sprake gebracht het idee om van Nederlandse zijde in EEG-verband te bepleiten, dat aan de verschillende daarin geïnteresseerde individuele Latijns Amerikaanse staten het sluiten van zogenaamde "consultatie accoorden" met de EEG als Gemeenschap zou worden aangeboden. In deze accoorden zouden dan alleen procedures voor "onderhandelingen op reciprociteitsbasis" over concrete vraagstukken worden vastgelegd. Toen een soortgelijk idee van de zijde van de Commissie naar voren werd gebracht, is dit direct van Nederlandse zijde gesteund. Deze gedachte bleek echter niet de sympathie te hebben van de meeste andere delegaties. Vooral van Franse zijde werd bepleit dat de Zes het eerst materieel eens zouden moeten zijn over de concrete concessies, welke aan Latijns Amerika aangeboden zouden kunnen worden. Bij het gesprek hierover werd dus de mogelijkheid van tariefverlagingen c.q. tariefcontingenten met volhardende tegenzin bejegend en de discussie weer gestuurd in de richting van internationale technische hulp, credietmogelijkheden, etc.

Het steeds voortzetten van het onderlinge gesprek over al deze vormen van hulpverlening houdt het risico in, dat het straks zeer moeilijk zal zijn daaraan geen enkele inhoud te geven en niets te doen. Zulks te meer niet omdat de kans allèrminst denkbeeldig is, dat men in de Latijns Amerikaanse landen op de hoogte zal zijn van hetgeen in Brussel besproken wordt en zijn verwachtingen dienovereenkomstig afstemt.

Met het oog hierop lijkt een duidelijke uitspraak en een ondubbelzinnige houding van Nederlandse zijde op korte termijn noodzakelijk.

Naar het voorkomt zou het Nederlandse standpunt als volgt moeten zijn:

1. Er is geen aanleiding voor de EEG zich in de nabije toekomst als Gemeenschap te gaan bewegen op het terrein van de buitenlandse hulpverlening. Hiervoor is reeds een aantal op multilaterale leest geschoeide internationale organisaties werkzaam. Wel kan door de Lid-staten worden overwogen in deze organisaties zoveel mogelijk een gelijk-luidend standpunt in te nemen ten aanzien van het algemene beleid der internationale hulpverlening. Hiermee zijn wij echter buiten het kader van de hulpverlening c.q. de economische betrekkingen van de EEG met Latijns Amerika.

Een tweede goede reden voor de EEG om zich niet - in ieder geval niet in de nabije toekomst - op dit hulpverleningsterrein te begeven is, dat hierdoor de misvatting zou kunnen ontstaan als zou de EEG door haar instelling nadelige economische gevolgen meebrengen voor andere landen, waarvoor enige compensatie gegeven zou moeten worden. Quod non.

Tenslotte zou het beginnen met hulpverlening aan Latijns Amerikaanse landen onder het motief dat deze landen minder ontwikkeld zijn, straks de landen in Azië en het Midden Oosten, wier ontwikkelingsgraad nog weer een niveau lager ligt, des te meer aanleiding en recht geven ook hulp te vragen. Een weigering zou in dat geval ternauwernood een bijdrage aan de goede internationale politieke en economische verhoudingen kunnen betekenen.

2. De economische betrekkingen van de EEG met Latijns Amerika dienen te worden ontwikkeld op basis van gelijkheid en wederkerigheid. Hierbij is ruimte voor afzonderlijke accoorden en regelingen tussen de EEG als zodanig en verschillende individuele Latijns Amerikaanse landen c.q. groepen of een groep van Latijns Amerikaanse landen, naast en boven de bestaande nationale accoorden. Gezien het aan alle Latijns Amerikaanse landen overhandigde memorandum bestaat hier een probleem, dat op redelijk korte termijn moet worden opgelost. Voor deze oplossing kan de Europese Commissie worden verzocht met suggesties of voorstellen te komen.

Mijn voorstel is de inhoud van deze gedachtengang aan de Ministerraad ter fiattering voor te leggen en deze vervolgens ter kennis te brengen aan de andere Lid-staten van de EEG onder mededeling, dat Nederland verder geen heil maar wel bezwaar ziet in een verdere discussie over de hulpverlening aan Latijns Amerika.

31 december 1958.

J. Kymmell.